

Papagoihaiguse võib saada ka tuvilt

Tean, et lindude suled ja väljaheidet põhjustavad tundlikumatel inimestel allergiat. Aga kas linnud võivad inimest nakatada mõnda haigusesse, mida nad ise põevad?

K. S.

Harjumaalt

Vastab professor

NAOMI LOOGNA

Ornitoos, varem nimetatud ka papagoihaiguseks, on lindudel esinev haigus, mis võib nakatada ka inimesi. Esimesena avastati see haigus papagoidel.

Ornitoosi haigestuvad kodulinnud – pardid, haned, kalkunid ja kanad – ning haigus on laialt levinud ka tuvide seas.

Haigestunud linnud on loiud, nokast eritub lima, esineb kõhulahtisus, sulestik on sakris. Mõnikord võib haigus kulgeda ka väliste sümptomiteta ja omandada kroonilise kulu.

Ornitoosi tekitaja kuulub klamüüdiabakterite hulka. See on väike bakter, millel on ühiseid omadusi viirustega. Kõrgel temperatuuril ja desinfitseerivate ainete toimel need bakterid hävivad. Madal temperatuur nende eluvõimet ei riku, isegi –70° külmas säilib see kaks aastat või isegi kauem. Mitmesugustel esemetel püsib bakter elus vaid mõne tunni.

Ornitoosi tekitajaid leidub haigete lindude sulgedel, eritistes ja veres.

Nakkub kolmel viisil

Nakkus võib levida lindudelt inimestele kolmel viisil: esiteks tolmu õhuga hingamiseldite kaudu, teiseks lindude eritistega suu kaudu, kui määratud kätega süüakse või suitsetatakse, kolmandaks naha kaudu, kui haige lind on tekitanud pisivigastusi.

Haiguse peiteperiood on tavaliselt 6–14 päeva, kuid võib ulatuda 21 päevani. Ornitoosi eelnähud – väsimus, peavalu, unehäired; mõnikord ka liigesevalu, iiveldus ja oksendamine – kestavad 3–6 päeva. Edasi tekib jõuetus, palavik 38–40°, vappkülm ja tugevad peavalud. Sageli esinevad griplaadset nähud või kopsupõletik. Mõnikord täheldatakse seedehäireid ja ninaverejooksu. Veel võivad esineda tüsistused, mis rikuivad südant, kopsu ja veresoonekonda.

Enamasti siiski kulgeb ornitoos kergelt või keskmise raskusega. Tõsisemat probleemi tekitab vanemaalastele või südame-veresoonte haigusi põdevatele inimestele.

Lastel esineb ornitoosi harva. Põhiliselt haigestuvad inimesed, kes oma töö tõttu puutuvad kokku haigete lindudega. Sel juhul on tegu kutsehaigusega.

Ornitoosihage ei ole tavaliselt nakusohtlik pereliikmetele ja töökaaslastele.

Kuid meditsiinalases kirjanduses leidub juhtumeid, kus nakatumine on toimunud inimeselt inimesele.

Raviks kasutatakse antibiootikume, mida määrab arst. Haiguse läbipõdemine annab ainult lühiajalise immuunsuse.

Kuidas haigusest hoiduda

Kui puutute kokku lindudega, täitke hoolikalt isikuhügieeni ja sanitaar nõudeid.

Haigete lindude ja linnusõnnikuga kokku puutudes peab kasutama individuaalkaitsevahendeid, näiteks ninasuumaski, eririietust ja kaitsekindaid ning sageli käsi pesema.

Hoolitsema peab muidugi ka kodulindude tervise eest ja regulaarselt koristama-desinfitseerima nende eluruumi ning vähendama õhus leviva tolmu hulka.

Välismaalt sisse toodud linnud peavad läbima karantiini.

Linnufarmis tuleb haiged linnud tervetest viivitamatult eraldada.

Soovitav on piirata tuvide arvu.

Sulgege neile pööningule pääsemise võimalus ning ärge toitke linde busipeatustes, akende all ja rõdul.